

Ministerie van Economische Zaken,
Directoraat-Generaal Economische Politiek,
Directie Marktwerking,
T.a.v. de heer F.A. Vreedenburgh
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

MODINT, Ondernemersorganisatie voor mode,
interieur, tapijt en textiel
Utrechtseweg 95
Postbus 428, 3700 AK ZEIST
telefoon 030-2320900, Fax 030-2320999
E-mail info@modint.nl www.modint.nl
Bank ABN-AMRO 43.30.43.040
IBAN NL46ABNA0433043040
KvK Utrecht 40534321
BTW-nr 0076.03.812.B.01

Zeist: 2 juli 2007
Onze referentie: JW/cb/144
Doorkiesnr.: 030-2320922
E-mail: wintermans@modint.nl

Betreft: **inkoopmacht**

Geachte heer Vreedenburgh,

Vrijdag 25 mei jl. bespraken wij telefonisch enkele vragen. U nodigde mij uit u in telegramstijl de antwoorden te sturen. Met verontschuldiging voor het feit dat het veel langer heeft geduurd dan ik toen kon voorzien, heb ik het genoeg uw vragen nu als volgt te kunnen beantwoorden.

Vraag 1) Geef enkele van de meest pregnante voorbeelden van de problemen waar leveranciers tegenaan lopen:

- afnemer wijzigt eenzijdig de betalingstermijn van x (bv. 30 of 60 dagen) naar y (bv. 60 of 90 dagen), ook voor lopende orders, vanaf een bepaalde datum, veelal niet langer dan 30 dagen na de datum waarop de schriftelijke mededeling van de wijziging aan de leveranciers is gestuurd
- afnemer wijzigt eenzijdig de betalingstermijn door zijn eigen debiteuren (waaronder in ieder geval ook zijn leveranciers) nog maar op een vaste dag van de maand te betalen, waardoor de leveranciers gemiddeld weer 14 dagen langer op betaling moeten wachten, uiteraard zonder compensatie voor het gederfde renteverlies of de kosten van extra krediet die de leverancier moet maken
- afnemer voert eenzijdig een "bonusregeling" in vanaf een bepaalde datum, veelal niet langer dan 30 dagen na de datum waarop de schriftelijke mededeling van de wijziging aan de leveranciers is gestuurd, waarmee afnemer zich het recht toeëigent om de leverancier minder uit te betalen dan oorspronkelijk overeengekomen. Bonus ofwel korting op uitbetaling van de leverancier is meestal afhankelijk van de hoogte van de omzet van die leverancier met de afnemer
- afnemer houdt eenzijdig bijdrage van leveranciers in c.q. brengt bepaalde extra kosten in rekening van de leverancier, ook al waren die niet voorzien op het moment waarop een leveringsovereenkomst werd gesloten. Voorkomende argumenten zijn onder meer: jubileum / zoveel jarig bestaan van de afnemer; noodzakelijke aanpassing in de bedrijfsvoering, waaronder invoering van de euro of modernisering van IT hard- en software, acties waaronder folderbijdragen om producten extra onder de aandacht van de consument te brengen, of gewoonweg "noodzakelijke of

gewenste verbetering van de marge". Veelal worden dit soort maatregelen "investeringsbijdragen" genoemd.

- afnemer bepaalt voorwaarden waaronder kan worden geleverd: om zo laat, of: tussen x en y uur; en met die code/prijssticker.... Indien de levering door oorzaken buiten de leverancier om vertraagd is (bv. file of wegwerkzaamheden in ene binnenstad, zelfs als dat maar een half uur of uur is), worden de goederen geweigerd wegens te late levering, of wordt er een boete opgelegd. Uiteraard geschiedt dat laatste onder de term "Boeteregeling". Ook dergelijke regelingen worden vaak eenzijdig afgekondigd en doorgevoerd.

Vraag 2: Geef aan waarom u als branche gezamenlijk zouden willen optreden:

- Hoewel leveranciers het recht en de mogelijkheid hebben eenzijdige wijzigingen in overeenkomsten af te wijzen en aan te vechten gebeurt dat in de praktijk niet of nauwelijks, omdat afnemers leveranciers die de wijziging afwijzen vrijwel altijd per ommegaande schrappen als leverancier. Maar krachtens het vigerende mededingingsrecht mogen leveranciers niet gezamenlijk optreden tegen een dergelijke afnemer (verbod op collectieve leveringsweigering en / of gevaar beschuldigd te worden van het maken van horizontale prijsafspraken tussen leveranciers).
- Tegelijkertijd kunnen branche organisaties nu geen procedure starten uit naam van een lid of meerdere leden, omdat zij geen direct belang hebben. Zij leveren immers geen goederen aan de betreffende afnemer. Voor zover branches nu wel een juridische procedure kunnen starten namens aangesloten ondernemingen, kan dat slechts leiden tot een rechterlijke uitspraak die dan als basis kan dienen voor individuele ondernemingen om een procedure te starten tegen de betreffende afnemer(s). Onnodig te stellen dat het hierboven genoemde bezwaar (afnemer schrapt klagende leverancier direct uit leveranciersbestand) daarbij onverkort van kracht blijft. In die zin schieten de huidige mogelijkheden dus tekort.
- Indien branches het recht zouden krijgen om namens meerdere leden een collectieve klacht tegen het gedrag van een afnemer in te dienen bij een bevoegde rechterlijke instantie, mag verwacht worden dat meer leveranciers zich uitspreken tegen het gedrag van een afnemer en dat afnemers zorgvuldiger zullen omgaan met de belangen van hun leveranciers indien zij wijzigingen willen aanbrengen in hun inkoopvoorwaarden. Zeg maar: "preventieve werking" tegen misbruik van inkoopmacht.
- NB: zoals in het gesprek met EZ op 16 april 2007 nadrukkelijk aangegeven beogen wij op deze manier alleen die wijzigingen tegen te gaan waarbij sprake is van terugwerkend effect.

Vraag 3: Geef een oordeel over de wenselijkheid van concrete maatregelen zoals genoemd in het rapport van het Verenigd Koninkrijk, bijvoorbeeld een gedragscode en mediation

- onder omstandigheden kan een gedragscode een waardevol instrument zijn om problemen tussen leveranciers en afnemers te voorkomen. De waarde van een gedragscode stijgt naarmate de praktijken die als onbehoorlijk kunnen worden gekwalificeerd explicieter en concreter in de code zijn verwoord.
- onder omstandigheden kan mediation een waardevol instrument zijn om problemen tussen leveranciers en afnemers op te lossen.
- de waarde van een gedragscode stijgt ook indien er een onafhankelijk orgaan is of wordt ingesteld, dat periodiek de inhoud van de code, de naleving en de effecten ervan op een actieve manier, dus niet alleen naar aanleiding van klachten maar ook uit eigener beweging, evalueert.

- van de werking van een gedragscode en het daarbij behorende onafhankelijke controlerende orgaan mag minder verwacht worden indien dat orgaan niet door middel van sancties effectief tegen overtredingen kan optreden.

Geachte heer Vreedenburgh,

Ik hoop door middel van deze brief uw vragen vooralsnog voldoende helder te hebben beantwoord. Mocht u naar aanleiding van mijn antwoorden nog vragen hebben, dan verneem ik die uiteraard graag van u. Volledigheidshalve meld ik u dat afschrift van deze brief is gestuurd aan de onderstaande organisaties, aan VNO-NCW en MKB Nederland.

Met vriendelijke groet,

MODINT, mede namens FNLI, NLBD, NVG, Ornes, FGHS en VNT

Jef Wintermans

Directeur

030 – 2320922

06 – 53589399

wintermans@modint.nl